

Ισως ἀκόμη φυλακισμένοι. Τὸ 1810 ἐβελτιώθησαν πολὺ τὰ ὑπόγεια ταῦτα ὑπὸ τὴν φροντίδα τοῦ κυρίου de Thury, ὅστις ἔφραξε τὴν εἶσοδον τοῦ ὄδατος, τοῦ στραγγίζοντος διὰ τῆς στέγης,—ἔκαμε στοὰς διὰ τῶν κοκκάλων, τὰ ὥποια εἰς τινα μέρη ἡσαν ὑπὲρ τοὺς τεσταράκοντα πήχεις χονδρὰ,—ἐπρόβλεψε κυκλοφορίαν τοῦ ἀέρος διὰ τῶν λαιμῶν βωκαλίων,—ἀπήγαγε τὸ ὄδωρο μὲ διώρυγας,—κατεσκεύασε βαθμίδας ἐκ τοῦ κατωτέρου εἰς τὸ ἀνώτερον ἔξορυγμα,—ῳκοδόμησε στήλας εἰς ὑποστήριξιν τῶν ἐπικινδύνων τῆς στέγης μερῶν,—καὶ, εἰς βραχυλογίαν, ἡτον ὁ μέγας καινουργητής τοῦ τόπου, ὅστις ἔκτοτε ὀλίγην ἐλαβεν ἐπιμέλειαν.

Μεταξὺ τῶν πολλῶν ἐπιγραφῶν, τῶν ἐκ τῆς Γραφῆς ή ἐκ ποιημάτων ἐπαρμένων, ὑπάρχει μία ἀξιοσημείωτος ἔγωθεν τῆς πηγῆς, ἡτις ἀνεκαλύφθη πρῶτον ὑπὸ τῶν ἀργατῶν, πρὸς χρῆσιν τῶν ὥποιων ἡ δεξαμενὴ κατεσκευάσθη. Ἐκλήθη δὲ καταρχὰς Πηγὴ τῆς Λήθης, καὶ ἐπεγράφησαν εἰς αὐτὴν τρεῖς στίχοι τοῦ Βιργιλίου. Ἀλλ' ἡ ἐπιγραφὴ αὐτῆς μετηλλάχθη ἔκτοτε δὶ' ἐν τῶν προσφυεστέρων ἀπὸ τὰ εἰς τὴν Γραφὴν ῥητά·—‘Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὄδατος τούτου διψήσει πάλιν· δος δ' ἀν πίη ἐκ τοῦ ὄδατος, οὐ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλλὰ τὸ ὄδωρο, δ δώσω αὐτῷ, γενήσεται δὲ αὐτῷ πηγὴ ὄδατος, ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον.’

Δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι δλα τὰ ἔθνη, ἀκόμη καὶ τὰ πλέον ἄγρια, δεικνύουν ἰσχυρὸν καὶ τρυφερὸν αἰσθητικὸν πρὸς τὰ λείφαντα τῶν νεκρῶν. Ἐπισκεπτόμενός τις τὰ ἡδὸν περιγραφέντα ὑπόγεια κοιμητήρια τῶν Παρισίων, εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ μὴ θαυμάσῃ τὴν εὐλάβειαν, ἡ ὥποια ἐσύστησε τοιοῦτον ἔκτεταμένον τόπον ταφῆς, καὶ διετήρησεν αὐτὸν ἀπαραβίαστον καὶ ἄγιον ἀναμέσον τοσούτων πολιτικῶν ταραχῶν, μ' δλον τὸ τῆς θύρως πρὸς τὰ ιερὰ καὶ περιφρονήστεως ἐκεῖνο πνεῦμα, τὸ ὄπιον θέλει μείνειν δνειδος ἀτελεύτητον τῆς πρώτης Γαλλικῆς μεταβολῆς, καὶ τῶν μετ' αὐτὴν χρόνων. Τὰ ἐπιτάφια καὶ αἱ ἐπιγραφαὶ εἰς τὰ κοιμητήρια τῆς Γαλλίας δεικνύουν μὲν πολλάκις κουφόνοισαν ὡς πρὸς τὰ τοῦ θανάτου· ἀλλὰ δὲν δύναται τις εὐλόγως νὰ κατηγορῆσῃ τοὺς Γάλλους ὡς ἐλειπεῖς ἀπὸ σέβας ἡ ἀγάπην εἰς τὰ θνητὰ λείφαντα τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, τῶν φίλων, ἡ συγγενῶν των.

Καὶ ἄλλη σκέψις, ἔτι μᾶλλον ἀξιόλογος, ἀναγκαίως κυριεύει τὸ πνεῦμα τοῦ περνῶντος ἀπὸ τοὺς κρανιοτοίχους τῆς ὑπογείου ταῦτης τῶν Παρισίων νεκροπόλεως. Τὰ φοβερὰ καὶ ἄγρια τοῦ θανάτου πρόσωπα δὲν ἐμποροῦν νὰ μᾶς ἐνθυμίσωσιν ὅποιον στιγμαῖον διάστημα εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου μεταξὺ τῆς αἰώνιότητος τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ μέλλοντος. Ποία τάχα εἶναι τώρα ἡ μονὴ τῶν πνευμάτων, ὅσα ἐνεψύχονται ποτὲ τὰ κρανία ταῦτα καὶ σκελετὰ, ἡ ποιος μέλλει νὰ ἡναι ὁ ἡμέτερος διορισμὸς μετὰ θάνατον, ἐμποροῦμεν νὰ μαντεύωμεν ὅσον θέλομεν, καὶ νὰ μάντεύωμεν εἰς μάτην, καθότι ἡ γνῶσις αὐτῆς εἶναι κεχρυμμένη ἀπὸ τὸν ἀνθρώπον. Πρὸ χιλιετηρίδων συζητοῦν οἱ φιλόσοφοι ἢν

φυχὴ ζῆται ἡ δχι μετὰ τὸ σῶμα· ἡ δ' ἐκβασίς εἶναι, διε τὴ φιλοσοφία, δὲν δύναται νὰ μᾶς δώσῃ βέβαια τινα περὶ τῆς ὑπόθεσης ὡς ταῖτης φάτα. Ἡ θρησκεία μᾶς παριστάνει τὰς ἴσχυροτάτας ἐλπίδας, διτὶ ὁ τάφος δὲν εἶναι ἡ τελευταία μᾶς κατοικία, καὶ διτὶ εἰμεδα πρωτισμένοι εἰς ὑψηλοτέραν σφαῖραν παρ' ἐπιγείους ἡ ὑπογείους τάφους. Ἔὰν λοιπὸν εἰς τὸ διάστημα τῆς ζωῆς ἔχωμεν μεγάλην ἀνάγκην ἐλπίδος νὰ μᾶς ὑποστηρίξῃ καὶ εὐφράνη ὡς πρὸς τὰ κοσμικὰ, (καὶ ποιος δὲν ησθάνθη τοιαύτην ἀνάγκην;) πόσον πρέπει νὰ ἡναι πολυτιμότεραι αἱ περὶ μελλούστης ζωῆς παραμεθητικαὶ ἐλπίδες, τὰς ὥποιας ἡ θρησκεία μόνη δύναται νὰ μᾶς χορηγήσῃ;

Η ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΙΣ.

ΤΗΝ σημερινὴν μητρόπολιν τῆς Ρωσσικῆς αὐτοκρατορίας, νῦν περιέχουσαν ὑπὲρ τὰς 350,000 κατοίκων, ἐθεμελίωσεν ὁ Μέγας Πέτρος τὸ 1703, αὐτὸς ἀνεγείρας ἰδιοχείρως τὴν πρώτην καλύβην, ἡτις ἀκόμη φυλάσσεται εἰς θεωρίαν τῶν περιέργων. Ἡ πρώτη πλινθίνη κατοικία ἐκτίσθη τὸ 1710· τὸ δὲ 1712 μετώχησεν ὁ αὐτοκράτωρ ἀπὸ τὴν Μόσχαν εἰς τὴν νέαν πόλιν, κληθεῖσαν Ἀγ. Πετρούπολιν ἀπὸ τὸνομα τοῦ τὸν αὐτοκράτορα προστατεύοντος Ἀγ. Πέτρου.

Εἰς τὴν βασιλεύουσαν ταύτην προσέρχεται τις δι' ἐρήμου καὶ ἄγριας γώρας. Εἰς τὰ πέριξ δὲν εύρισκονται οὐδὲ ἐπαύλεις οὐδὲ κῆποι προμηνύοντες τὸν εἰς μεγαλόπολιν προσεγγισμὸν, καὶ τὰ κωδωνοστάσια δὲν εἶναι ἀρκετὰ ὑψηλὰ, ὥστε νὰ βλέπωνται μακρόθεν. Ἐμβαίνει δέ τις ἀπὸ ξύλινον περίφραγμα, καὶ δὶ' ἐν μίλιον διατρέχει ὁδὸν μικρῶν ξυλίνων οἰκων. Στρέψας γωνίαν τινα, εύρισκεται ἀμέσως ἐπὶ γεφύρας ἀνάθεν τοῦ κυανοχρόου Νεύα, ἔχων ἐμπροσθεν αὐτοῦ τὸ Ναυαρχεῖον, τὸ χειμερινὸν παλάτιον τοῦ Αὐτοκράτορος, τὸ Ἐρημιτήριον, τὸ Μαρμάρινον Παλάτιον, καὶ σειράν τινα μεγαλοπρεπῶν οἰκοδομημάτων ἐπὶ τῆς λειθίνου προκυμαίας (μόλου). Τὸ πρόσωπον τοῦτο, τὸ ἀπέναντι φρούριον, αἱ πλωταὶ γέφυραι, καὶ οἱ θερινοὶ κῆποι, σιδηρᾶς κιγκλίδας ἔχοντες ἐμπροσθεν μὲ ἀστραπτούσας κουφάς, συγκροτοῦν τὸ πλέον ἀξιοπαρατήρητον θέαμα. Δὲν βλέπει τις πούποτε ῥυπαρὰς στενωποὺς, οὐδὲ εὔτελεις καλύβας. Ἐπειδὴ δλος ὁ τόπος εἶναι τοῦ αὐτοκράτορος ἡ τῶν εὐγενῶν, τὰ πιωχότερα κτίρια, τὰ εἰς ἄλλας Εύρωπακάς πόλεις παραπτηρούμενα, φαίνονται σπανίως ἐπικρατεῖ δὲ, καθὼς καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Εὐρώπης, ἡ συνήθεια τοῦ ἐνοικιάζειν εἰς τοὺς πενεστέρους τὰ ὑπόγεια τῶν μεγάλων κατοικιῶν.

Οἱ πλειότεροι τῶν πρωτοκίστων οἰκων ἔγιναν χρόνου πυρὸς παρανάλωμα, καὶ εἰς οὐδεμίαν τῶν στημαντικῶν ὁδῶν συγχωρεῖται τις τώρα νὰ κτίζῃ ἀπὸ ξύλου. Ἡ συνήθης ὥλη εἶναι πλίνθος, καλῶς, κεχονιαμένη κατ' ἔτος τὸ ξέωθεν κονίαμα, φαίνονται τὰ κτίρια πάν-

τοτε νέα. Οι νεώτεροι τῶν οικαν είναι κτισμένοι ἐπὶ πασσάλων διὰ τὸ ἑλῶδες τῆς γῆς, ὡς εἰς τὴν Βενετίαν καὶ Ὀλλανδίαν. Εἶναι δὲ υψηλοί, καὶ γενικᾶς εὔμορφοι, μὲ στέγας σχεδὸν ἐπιπέδους, ἐσκεπασμένας μὲ σίδηρον, κόκκινον ἢ πασίνον βεβαμένον. Ἀπαντες είναι ἡριθμημένοι, καὶ τόνομα τοῦ ἴδιοκτήτου ὑπάρχει ἐπὶ ἔκαστης θύρας. Τὰ καταγῆς πατώματα χρονιμένουν ἐν γένει ὡς ἐργαστήρια, οἰκογένειαι δὲ κατοικοῦν τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον πάτωμα. Οἱ ίδιοι τῶν παραθύρων είναι πολλάκις ἔξ πόδας μακροὶ καὶ τέσσαρας πλατεῖς, ὥστε καθεῖς φαίνεται ὡς χωριστὸν παράθυρον. Αἱ ὁδοὶ είναι εὐθεῖαι, πλατεῖαι, καὶ μακραὶ, διακόπτουσαι ἀλλήλας ὄρθογωνίως, αἱ δὲ μεγαλύτεραι ἔχουν περιχείλια διὰ πεζοὺς διαβάτας—βελτίωσις εἰσαχθεῖσα μετὰ τὴν εἰς Ἀγγλίαν ἐπίσκεψιν τοῦ Ἀλέξανδρου. Εἰς τὴν γωνίαν ἔκαστης ὁδοῦ κάθηται εἰς ἀστυνόμος. Τρεῖς μεγάλαι, καὶ διάφοροι μικρότεραι διώρυγες, πλουτισμέναι ἀπὸ γεφύρας ἐκ σιδήρου καὶ κοκκινοῦ λίθου, εὐκολύνουν τὴν μεταξὺ τῶν διαφόρων μερῶν τῆς πόλεως συγκοινωνίαν, τῆς ὁποίας ἡ περιφέρεια, ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ὁρθῶν τοῦ Νεά, είναι σχεδὸν εἴκοσι μιλίων, ἀν καὶ μόλις ἐν τέταρτον τοῦ ἐμβαδὸν τούτου ἦναι σκεπασμένον ἀπὸ κτίρια.

Τὰ ὄντα τοῦ Νεά είναι ὅλως κυανᾶ καὶ διαφανῆ, ἀντανακλῶσι δὲ τὴν μακρὰν σειρὰν τῶν ἐπὶ τῶν ὁρθῶν Ἑλληνικῶν κιόνων. Εἰς τὸ ἀνοικτότερον μέρος, ἔχει τριῶν τετάρτων τοῦ μιλίου πλάτος, ἀρκετὸν δὲ βάθος διὰ μεγάλα πλοῖα ὑφαλός τις δῆμος κατὰ τὸ στόμιον ἐμποδίζει πλοῖα ἔλκοντα ὑπὲρ τοὺς ἐπτὰ πόδας νὰ ἀναβαστὶν υψηλότερα. Ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους είναι ἡ ἀπὸ λίθου κοκκινοῦ προκυμαία, δέκα πόδας ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ὄντων, καὶ δύο ημισυ μιλία μακρά. Πλησίον τῆς Γεφύρας τοῦ Ἰσαάκ, εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως, εὐρίσκεται ὁ περίφημος ὀρειχάλκινος ἔφιππος ἀνδρίας τοῦ Μεγάλου Πέτρου, ζυγίζων δεκαέξι τόνους, ἐπιστηριζόμενος δὲ εἰς κοιμάτιον κοκκωτῆς πέτρας σχεδὸν 1500 τόνων, ὃν ὁ μέγιστος μονόλιθος ἀφ' ὅσους ἐκίνησέ ποτε ἡ τέχνη. Αἱ τρεῖς χυριώτεραι ὁδοὶ ἔξερχονται ἀπὸ τὴν πλατεῖαν τοῦ Ναυαρχείου, ὡς ἀπὸ κοινὸν κέντρου, δροίων μὲ τὰς ῥάβδους ριπιδίου. Ἡ ὥραιοτέρα ἔχει 180 ποδῶν πλάτος, πλὸν δὲ παρὰ δύο Ἀγγλικῶν μιλίων μῆκος. Αἱ κατοικίαι είναι ἀπὸ πλίνθον κεκοινισμένην, καὶ τὰ ἐργαστήρια καλά. Εἰς τὸ κέντρον τῆς ὁδοῦ ταύτης ἰσταται ἐκκλησία μεγαλοπρεπής, ἥτις ἀκοδομεῖτο δέκα χρόνους, δόμοιάζει δὲ τὴν τοῦ ἀγίου Πέτρου ὡς πρὸς τὸ σχέδιον τοῦ ἐνδοτέρου. Περιέχει τὰ μνημεῖα τοῦ Μορὼ καὶ Κουτουσόφ.

Τὰ ἀνακτόρια είναι τόσον πολυάρεθμα, ὥστε δικαίως ἐμπορεῖται τις νὰ ὀνομάσῃ τὴν Πετρούπολιν ‘πόλιν παλατίων.’ Τὸ Μαρμάρινον Παλάτιον, τὸ Ἐρημιτήριον, καὶ τὸ Χειμερινὸν Παλάτιον, εὐρίσκονται ἐπὶ τῆς προκυμαίας τοῦ Νεά, εἰς τὴν αὐτὴν γραμμὴν μὲ τὸ πρόσωπον τοῦ Ναυαρχείου· τὸ τοῦ Μεγάλου Δουκὸς Μιχαήλ εὐρίσκεται εἰς τὸ ἐνδότερον τῆς πόλεως· ἄλλα δὲ

διάφορα ἔξω αὐτῆς. Τὸ Ἐρημιτήριον ἦτον ἡ κατοικία τῆς Αυτοκρατορίσσης Αἰκατερίνης, καὶ περιέχει πολυτίμων ζωγραφιῶν συνάθροισμα. Τὸ Χειμερινὸν Παλάτιον ἦτο, πρὶν καῆ, τὸ μεγαλύτερον ἀνακτόριον εἰς τὴν Ευρώπην, κρατοῦν περιοχὴν 45,000 τετραγωνικῶν υπὸρδῶν, καὶ χωρητικὸν ὡς χιλίων κατοίκων. Ἡ εἰς τὸ παλάτιον τοῦτο μεγάλη αἴθουσα τοῦ Ἅγ. Γεωργίου ἦτον 140 πόδας μακρά, 60 δὲ πλατεῖα, περικυκλωμένη ὑπὸ τεσσαράκοντα μαρμαρίνων κιόνων εἰς διπλὰς ἀράδας.

Τὸ Νομισματοκοπεῖον είναι ἀριστα διωργανισμένον, ἔχον Ἀγγλικὰς μῆχανὰς καὶ Ἀγγλους ἐπιστάτας. Τὸ κοινὸν νόμισμα είναι τὸ ρόβιλιον, διαιρούμενον εἰς 100 χάλκινα κοπέκια· ὑπάρχουν δύο εἰδῶν ρόβιλια, τὸ χάρτινον καὶ τὸ ἀργυροῦν· ἀρχικῶς τὸ ἐν παρίσταντε τὸ ἄλλο, ἐσχάτως δῆμως ὀλιγοστεύθη ἡ τιμὴ τοῦ χαρτίνου, ὥστε τὸ ἀργυροῦν ἔχει τετραπλασίαν σχεδὸν ἀξίαν. Νόμισμα ἀπὸ πλατίναν ἔχοπτη προσέτι εἰς τὸ νομισματοκοπεῖον τοῦτο. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀξιολόγων δημοσίων οἰκοδομημάτων είναι τὸ Πανεπιστήμιον, τὸ Μουσεῖον τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν, ἡ φυλακὴ, τὸ καταφύγιον τῶν ἐνδεῶν, τὸ ἐργοστάσιον τῶν βαμβακερῶν χειροτεχνημάτων, ἐνασχολοῦν 2000 ἄνδρας καὶ γυναικας καὶ 800 εύρημένα τέκνα, καὶ τὰ ἐργοστάσια τῶν φαρφουρίων, τοῦ ὑάλου, καὶ τοῦ σιδήρου.

Αἱ κατοικίαι τοῦ ἐργατικοῦ πλήθους είναι ὡς ἐπιπλεῖστον ἀπὸ ἔγκλου, μὲ προεχούσας ὄροφας, μικρὰ παράθυρα, καὶ στενὰ ἔξωστεγα. Τὸ χυριώτερον σκέυος εἰς ὅλας είναι ἡ Σέρμαστρα· τὸν χειμῶνα πᾶς οἶκος ἔχει διπλὰ ἢ καὶ τριπλὰ ὑαλοπαράθυρα, πρὸς ἀποκλεισμὸν τοῦ ἔξωτερικοῦ ἀέρος, ὥστε, δῆη καὶ ἀν ἦναι ἡ δριμύτης τοῦ καιροῦ, εἰς τὸν οἶκον ὑπάρχει περιστὴ θερμότης.

Ἡ νῆσος Κρόνσταδτ, ὁ ναύσταθμος τῶν Ρωσικῶν πλοίων τοῦ πολέμου, κεῖται εἰς τὸ στόμιον τοῦ Νεά, εἴκοσι μίλια ἐκ τῆς Πετρουπόλεως. Περὶ τὰς 15,000 ναυτῶν διατηρεῖ ἐνταῦθα ἡ κυβέρνησις, γυμναζούμενους νὰ ἐνεργῶσιν ὡς σῶμα θαλάσσιον κατὰ τοῦ ἔχθρου. Ναυπηγοῦνται δὲ ὅλα τὰ μεγάλα πλοῖα εἰς τὴν Πετρούπολιν, ἐκ τῆς ὁποίας μεταφέρονται εἰς τὴν Κρόνσταδτ μέσα εἰς κοίλας έθνας ἔγκλου, λεγούμενας καμῆλους, αἵτινες είναι κατεσκευασμέναι τις τρόπον, ὥστε νὰ σπάνωσι τὸ σκάφος τοῦ πλοίου, καὶ νὰ περνῶσιν αὐτὸν ἀνωθεν τῶν προειρημένων ρήγαν.

Ἡ Πετρούπολις ἀπέχει 465 μίλια ἀπὸ τὴν Μόσχαν· ἡ δὲ πορεία μὲ τὴν ταχυδρομεῖην ἀμάξαν ἀπαιτεῖ τέσσαρα ἡμερονύκτια. Διῆσχυρίσθησαν τινὲς, διτὶ ἔσφαλεν ὁ Μέγας Πέτρος ἐκλέξας τὴν θέσιν ταύτην τῆς νέας μητρούπολεως, ἔξ αἰτίας τῆς χαμηλῆς καὶ ἑλώδους γῆς, καὶ τοῦ πλήθους τῶν περικειμένων νήσων, εἰς τὰς ὁποίας διαιρεῖ τὴν χώραν ὁ ποταμός. Ἄλλος ὁ Μέγας Πέτρος, πληροφορημένος τὰ σημαντικὰ πολιτικὰ καὶ ἐμπορικὰ πλεονεκτήματα τῆς τοποθεσίας, ἔχρις πᾶν τοιωτανὸν ἐλάττωμα ὡς δευτερεύον, καὶ ἐπεστηρίζεται εἰς τὴν ἀν-

Ξρωπίνην ἐπιτηδειότητα καὶ φιλοπονίαν διὰ νὰ ὑπερβῇ ὁ ποιασθήποτε τοπικὰς δυσκολίας τοῦ εἰδούς αὐτοῦ. Κατὰ τοῦτο ἡ κολούθησε τὸ παράδειγμα τῶν Θεμελιωτῶν τῆς Βενετίας, καὶ ἤξευρεν διτὶ ὄμοιά ἔσταθη ἡ ἀρχὴ τῶν τῆς Ὀλλανδίας μεγαλοπόλεων.

Βέβαια ἡ Πετρούπολις κάμνει ἐντύπωσιν εἰς τὸν περιηγητὴν ὡς μία τῶν μεγαλοπρεπεστέρων πόλεων τῆς Ευρώπης· διότι, ἀν καὶ οὕτε ἡ φύσις ἡναι ὥραια, οὕτε ἡ Σείσις πεποικιλμένη, ὡς εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ Νεάπολιν, οὕτε αἱ ὅδοι ἡ τὰ ἐργαστήρια δμοια τῶν ἐν Λονδίνῳ καὶ Παρισίοις, μ' ὅδον τοῦτο ὑπερβαίνει ἄλλας πόλεις ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ μέγεθος τῶν δημοσίων οἰκοδομῶν, τὸ ἀπανταχοῦ τολμηρὸν ὑφος τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, καὶ τὴν παντελὴ ἔλλειψιν τῶν ἀδέλιων ἔκεινων αἰώλων καὶ στενωπῶν, αἰτινες εἰς ἄλλας πόλεις εἶναι τὰ σκοτεινὰ καὶ νοσώδη κατοικητήρια τῶν πτωχοτέρων κλάσεων. Εἶχε δίκαιον νεοφερμένος τις Γάλλος περιηγητὴς νὰ ἔρωτή ση ποὺ ἔκατοίκει δ λαός; καθότι θύδεμία μητρόπολις περιέχει κτίρια τόσον ἐκπληκτικά, οὕτε τόσους ἴδιωτῶν οἶκους, ἀμιλλωμένους καὶ μ' αὐτὰ τῆς Ῥώμης τὰ παλάτια.

ΚΡΟΙΣΟΣ, ΑΤΥΣ, ΚΑΙ ΑΔΡΑΣΤΟΣ.

Ο ΚΡΟΙΣΟΣ ἔδει εἰς τὸν ὑπνον του δνειρον, τὸ ὄποῖον τὸν ἐφανέρωνε τὴν ἀλήθειαν τῶν κακῶν, ὅσα ἔμελλαν ν' ἀκολουθήσωσιν εἰς τὸν υἱόν του. Εἶχεν ὁ Κροῖσος δύο υἱοὺς, ἐκ τῶν ὅποιών ὁ εἰς ἦτο βλαμμένος καθότι ἦτο βουβός· ὁ δὲ ἄλλος ἦτο καθ' ὅλα πρώτιστος ἀπὸ τοὺς συνηλικιώτας του· τὸ ὄνομά του δὲ ἦτον Ἀτυς. Αυτὸν τὸν Ἀτυν, φανερόνει τὸ δνειρον εἰς τὸν Κροῖσον, ὅτι θέλει τὸν χάσειν, κτυπηθέντα ἀπὸ αἰχμὴν σιδηρᾶν. Ἀφοῦ ἐστηκάδη καὶ ἐσκέφθη καθ' ἐαυτὸν ὁ Κροῖσος, φοβηθεὶς τὸ δνειρον, νυμφεύει τὸν υἱόν του. Ἐνῷ δὲ ὁ νέος ἐσύνεθίζει νὰ ὑπαγαίνῃ εἰς τοὺς πολέμους, δὲν τὸν ἔστελλε πλέον πούποτε εἰς παρόμοιον πρᾶγμα. Ἀκόντια δὲ καὶ δοράτια, καὶ τὰ τοιαῦτα δλα, δσα μεταχειρίζονται οἱ ἀνθρωποι εἰς τὸν πόλεμον, τὰ ἔκβαλεν ἀπὸ τοὺς ἀνδρῶνας, καὶ τὰ ἐμάζευσεν εἰς θαλάμους, μῆπως κάνεν ἀπεκεῖ, δπου ἐκρέμετο, πόση ἐπάνω εἰς τὸν υἱόν του.

Ἐνῷ δὲ εἰς τὰ βασίλεια τοῦ Κροίσου, τὸν παρεκάλει νὰ τὸν καθαρίσῃ κατὰ τοὺς τοπικοὺς νόμους· καὶ ὁ Κροῖσος τὸν ἐκαθάρισεν. Ἀφοῦ δὲ Κροῖσος ἔκαμε τὰ νομικὰ τῆς καθάρσεως, ἡρώτα αὐτὸν πόθεν ἦτο, λέγων οὗτως: "Ἄνθρωπε, τίς ὦν, καὶ ἀπὸ ποῖον μέρος τῆς Φρυγίας ἐλθὼν, κατέφυγες εἰς τὴν οἰκίαν μου; Ποῖον ἄνδρα ἢ γυναικα ἐφόνευσες;" Ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη: "Ἐγὼ εἴμαι, βασίλευ, υἱὸς τοῦ Γορδίου τοῦ Μίδου, ὄνομάζομαι δὲ Ἀδραστος· φονεύσας δὲ ἀδελφόν

μου τινὰ ἀκουσίως, ἥλθα ἐδῶ διωγμένος ἀπὸ τὸν πατέρα μου, καὶ στερημένος ὅλα." Ο δὲ Κροῖσος ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν τὰ ἔξης: "Εἶσαι ἀπόγονος ἀνδρῶν φίλων, καὶ ἥλθες εἰς φίλους· μένων λοιπὸν εἰς τὴν οἰκίαν μου, δὲν μέλλεις νὰ στερηθῆς τίποτε. Ὑποφέρων δὲ τὸν συμφορὰν ταύτην γενναίως, θέλεις ὠφεληθῆν τὰ μέγιστα." Ο Ἀδραστος λοιπὸν διέτριβεν εἰς τοῦ Κροίσου.

Κατὰ τὸν ἔδιον δὲ τοῦτον καιρὸν, εἰς τὸν "Ολυμπὸν τῆς Μυσίας ἔκβαίνει μεγαλώτατος ἀγριόχοιρος, ὁ ὄποῖος, καταβαίνων ἀπὸ τὸ βουνὸν τοῦτο, διέφειρε τὰ ἔργα τῶν Μυσῶν. Μολονότι δὲ πολλάκις οἱ Μυσοὶ ἔκβηκαν νὰ τὸν κυνηγήσωσι, δὲν τὸν ἔκαμναν κάνεν κακὸν, μάλιστα δὲ ἐπάθαιναν ἀπ' αὐτὸν τέλος δὲ πάντων, ἔθρόντες εἰς τὸν Κροῖσον ἀνθρωποι ἀπὸ τοὺς Μυσοὺς, ἔλεγαν τὰ ἔξης: "Βασιλεῦ, ἀνεφάνη εἰς τὴν χώραν μας μεγαλώτατος ἀγριόχοιρος, ὁ ὄποῖος διαφεύρει τὰ ἔργα μας· ἔκάμαμεν πάντα τρόπον νὰ τὸν φονεύσωμεν, πλὴν δὲν ἡμιπορέσαμεν. Τώρα λοιπὸν σὲ παρακαλοῦμεν νὰ στείλης μαζῆ μας τὸν υἱόν σου καὶ διαλεκτούς τινὰς νεανίας καὶ σκύλους, διὰ νὰ τὸν ἐξολαθρεύσωστε ἀπὸ τὴν χώραν μας." Οι Λυδοὶ αυτὰ ἔζηταν. Ο δὲ Κροῖσος, ἐνθυμούμενος τοὺς λόγους τοῦ ὄνειρου, ἔλεγεν εἰς αὐτοὺς τὰ ἔξης: "Διὰ τὸν υἱόν μου μή μ' ἀναφέρετε πλίον· ἀδύνατον εἶναι νὰ τὸν στείλω μαζῆ σας· διότι εἶναι νεόγαμος, καὶ τώρα κυττάζει τὰ τοῦ γάμου τονεανίας δμως ἐκ τῶν Λυδῶν, καὶ τὸ κυνηγέσιον δλον θέλω πέμψειν μαζῆ σας, καὶ τοὺς παραγγείλειν νὰ προδυμόθωσιν ὅμοι μὲ σῆς νὰ ἔκβαλωσι τὸ θηρίον ἀπὸ τὴν χώραν." Ταῦτα ἀπεκρίθη.

Ἐνῷ δὲ εὐχαρίστουν δι' αὐτὰ οἱ Μυσοί, ἔμβαίνει μέσα ὁ υἱὸς τοῦ Κροίσου, ὁ ὄποῖος εἶχεν ἀκούσειν τὸ ἔζητον οἱ Μυσοί· καὶ ἐπειδὴ ὁ Κροῖσος εἶπεν ὅτι δὲν θέλει στείλειν μαζῆ τὸν υἱόν του, λέγει ὁ νέος πρὸς αὐτὸν τὰ ἔξης: "Πάτερ μου, αἱ λαμπρότεραι καὶ ευγενέστεραι πράξεις ἥσαν εἰς ἡμάς πρότερον, τὸ νὰ συγχάζωμεν εἰς τοὺς πολέμους καὶ εἰς τὰ κυνήγια, καὶ νὰ εύδοκιμῶμεν· τώρα δὲ μ' ἔχεις μέστα κλεισμένον, καὶ μ' ἐμποδίζεις ἀπὸ τὰ δύο ταῦτα, ἐνῷ δὲν εἶδες εἰς ἐμὲ κάμιαν δειλίαν, οὕτως ἔλλειψιν πραδυμίας. Τώρα μὲ ποῖα δματα πρέπει νὰ μὲ βλέπῃ ὁ κόσμος, ὅταν ὑπαγαίνω ἢ ἔρχωμαι ἀπὸ τὴν ἀγοράν; Παῖδες τις θέλω φανῆν εἰς τοὺς πολίτας ὅτι εἴμαι; Ησίας εἰς τὴν νεογαμον γυναικά μου; Ποῖον ἄνδρα θέλει στοχασθῆν ἔκεινη ὅτι ἔχει; "Η ἄφες με νὰ ὑπάγω εἰς τὸ κυνήγιον, ἢ ἀνάπεισέ με μὲ λόγον, ὅτι αὐτὸν τὰ ὄπατον κάμνεις, εἶναι συμφερότερον."

Τὸν ἀποκρίνεται ὁ Κροῖσος τὰ ἔξης: "Υἱέ μου, οὕτε δειλίαν οὕτε ἄλλο τι δυσάρεστον παρατηρήσας εἰς σὲ, κάμνω αὐτά· ἀλλ' δνειρον, τὸ ὄποῖον εἶδα εἰς τὸν ὑπνον μου, μὲ εἶπεν ὅτι θέλεις εἰσαθει ὀλεγοχόρνιος, καθότι θέλεις θανατωθῆν ἀπὸ αἰχμὴν σεδηρᾶν. Διὰ τοῦτο λοιπὸν τὸ δνειρον ἐβιάσθην νὰ σὲ νυμφεύσω, καὶ δὲν σὲ ἀφίνω νὰ ὑπάγῃς εἰς τὸ ἐπιχειρούμενον κυνήγιον, προσέχων ίσως ἐμπορέσω νὰ σὲ διακλέψω ἀπὸ τὸν θέλ-